

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Financave / Ministarstvo Finansija / Ministry of Finance

Thesari/Trezor/Treasury

TË DHËNAT TRE-MUJORE MBI BORXHIN E PËRGJITHSHËM

Shtator 2014

Përmbajtja

SHKURTESAT	3
BORXHI I PËRGJITHSHËM	4
Portofoli i borxhit sipas valutës.....	5
Portofoli i borxhit sipas llojit të interesit	5
BORXHI NDËRKOMBËTAR	6
BORXHI I BRENDSHËM	7
INDIKATORËT E RREZIKUT	7

SHKURTESAT

BPV	- Bruto Produkti Vendor
FMN	- Fondi Monetar Ndërkombëtar
IBRD	- Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim në kuadër të Bankës Botërore
IDA	- Shoqata Ndërkombëtare për Zhvillim në kuadër të Bankës Botërore
KfW	- Banka Zhvillimore në kuadër të Republikës Federale të Gjermanisë
SDR	- Të Drejtat Speciale për Tërheqje
TM	- Tre-mujor

BORXHI I PËRGJITHSHËM

Duke u bazuar në Ligjin për Borxhet Publike nr. 03/L-175 dhe Rregulloren QRK mbi Procedurat për Emetimin dhe Menaxhimin e Borxheve Shtetërore, Garancive Shtetërore dhe Borxheve Komunale Nr. 22/2013, Thesari publikon raportin *Të dhënat tre-mujore mbi Borxhin e Përgjithshëm*. Borxhi i Përgjithshëm përkufizohet me Ligjin për Borxhin Publik si, tërësia e borxhit shtetëror dhe borxhit komunal.

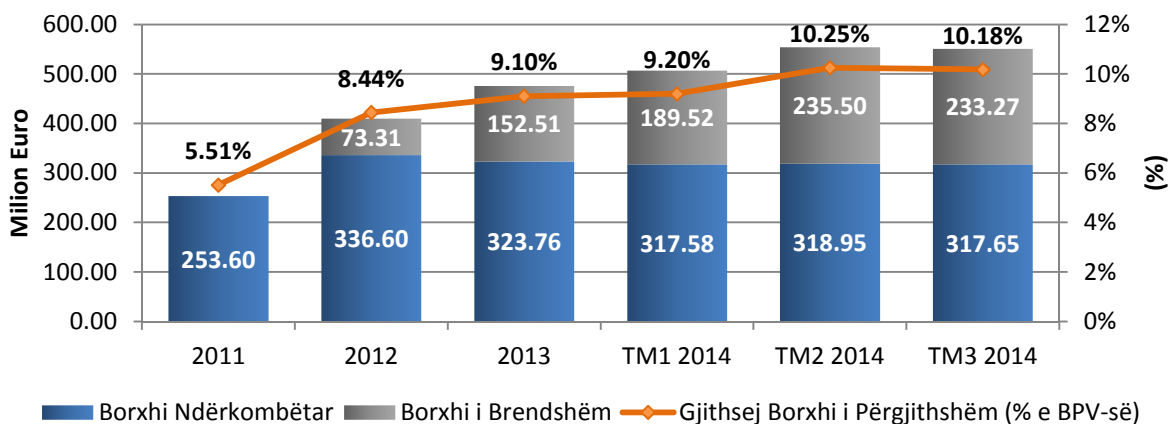
Në fund të muajit shtator 2014 stoku i borxhit të përgjithshëm shënoi shumën 550.93 milion Euro apo 10.18% e BPV-së¹, nga të cilat borxh i ndërkombëtar² 317.65 milion Euro apo 5.77% e BPV-së dhe borxhi i brendshëm 233.27 milion Euro apo 4.23% e BPV-së. Stoku i borxhit të përgjithshëm është në formë të Borxhit Shtetëror, të Nën-huazuar, dhe Garancive; Republika e Kosovës akoma nuk ka borxh komunal. Në tabelën 1 shihet borxhi i përgjithshëm, i ndarë sipas llojit.

Tabela 1. Borxhi i Përgjithshëm (shumat janë në miliona euro)

	2011	2012	2013	TM1 2014	TM2 2014	TM3 2014
Borxhi Ndërkombëtar	253.60	336.60	323.76	317.58	318.95	317.65
Niveli Qendror	253.55	336.46	321.73	314.38	315.05	313.09
Nën-huazimet	0.05	0.14	2.03	3.20	3.90	4.56
<i>Komunat</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Borxhi i Brendshëm	0.00	73.31	152.51	189.52	235.50	233.27
Niveli Qendror	0.00	73.31	152.51	189.52	235.50	233.27
<i>Komunat</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gjithsej Borxhi i Përgjithshëm	253.60	409.92	476.27	507.10	554.45	550.93
Garancitë Shtetërore	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00	10.00
Gjithsej Borxhi i Përgjithshëm (% e BPV-së)	5.51%	8.44%	9.10%	9.20%	10.25%	10.18%

Krahasuar me tremujorin e dytë borxhi i përgjithshëm në tremujorin e tretë ka pësuar një rënie të lehtë, siç mund të shihet në grafikonin 1.

Grafikoni 1. Stoku i borxhit të përgjithshëm dhe si përqindje e BPV-së

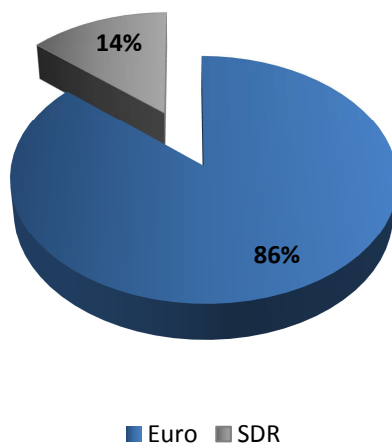
¹ Përfshirë Garancitë sipas Nenit 5, Ligji për Borxhet Publike nr. 03/L-175

² Tani e tutje borxhit të jashtëm do të ju referohemi si borxh ndërkombëtar

Portofoli i borxhit sipas valutës

Në fund të muajit shtator 2014, rreth 75³ milion Euro apo 14% e portofolit të borxhit është e ekspozuar ndaj rrezikut valutor, kjo pasi që kreditë e huazuara nga FMN dhe IDA janë në valutë SDR⁴. Ndërsa, pjesa tjetër 86 % e portofolit të borxhit është në valutën Euro, siç shihet në grafikoni 2.

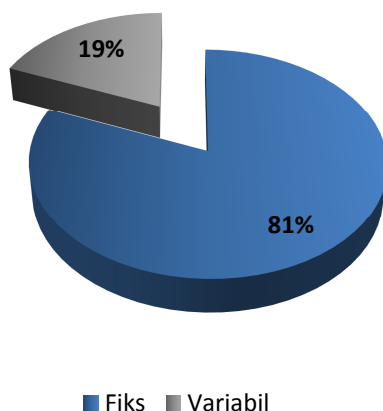
Grafikoni 2. Përbërja e borxhit të përgjithshëm sipas valutës

Portofoli i borxhit sipas llojit të interesit

Pjesa e portofolit të borxhit e cila është e ekspozuar ndaj rrezikut të interesit përbëhet nga borxhi që i detyrohem FMN-së. Kështu në fund të tremujorit të tretë të 2014, 19% e portofolit të borxhit është i ekspozuar ndaj rrezikut të interesit, si shihet më poshtë në grafikoni 3.

Grafikoni 3. Përbërja e borxhit të përgjithshëm sipas llojit të interesit

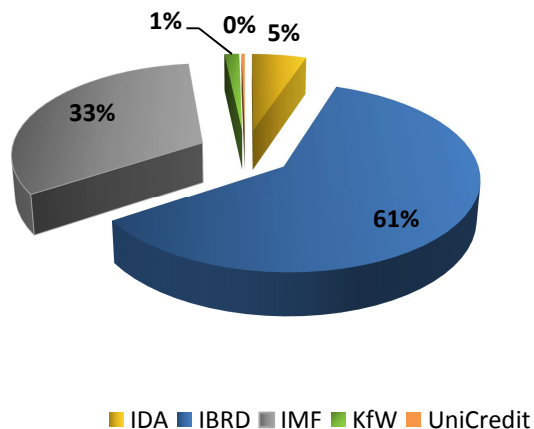
³ Është vlera neto e ekspozuar, e cila nënkupton shumën e ekspozuar duke përjashtuar komponentin Euro.

⁴ SDR është një 'shportë' monedhash e cila përbëhet nga monedhat e mëposhtme: EUR, USD, GBP, dhe JPY. Vlera e SDR përcaktohet në bazë të një mesatare e cila është tërhequr nga vlerat e monedhave të përmendura më lart.

BORXHI NDËRKOMBËTAR

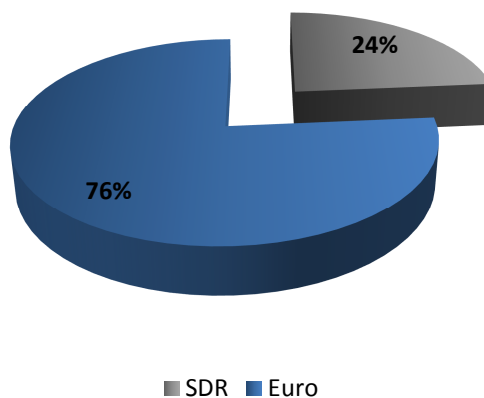
Në fund të tremujorit të tretë të vitit 2014 borxhi ndërkombëtar ishte 317.65 milion Euro, që njëherazi përbën 57.7% të portofolit të borxhit. Pjesa më e madhe e borxhit vazhdon të jetë ndaj IBRD-së, ndërsa pjesa tjetër e konsiderueshme është borxh ndaj FMN-së. Në grafikun 4 shihet përbërja e borxhit ndërkombëtar sipas kreditorëve.

Grafikoni 4. Borxhi ndërkombëtar i ndarë sipas kreditorëve

Në fund të tremujorit të tretë të vitit 2014, pjesa më e madhe e borxhit ndërkombëtar ishte kryesisht në valutën Euro, kurse pjesa tjetër në SDR. Kryesisht kreditë e huazuara nga IDA dhe FMN janë në valutën SDR, kurse kreditë nga IBRD, KfW⁵ dhe UniCredit Austria janë në valutën Euro.

Grafikoni 5. Borxhi ndërkombëtar sipas valutës

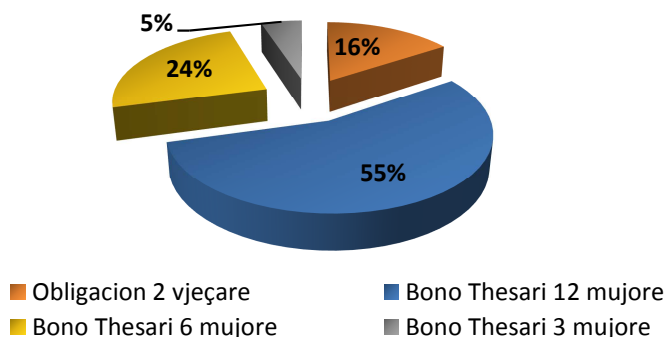

⁵ Kreditanstalt für Wiederaufbau

BORXHI I BRENDSHËM

Në fund të tremujorit të tretë të vitit 2014 borxhi i brendshëm ishte në shumën 233.27 milion euro apo 42.3% e portofolit të borxhit. Në vijim në grafikoni 6 shihet kompozimi i borxhit të brendshëm sipas instrumentit.

Grafikoni 6. Borxhi i brendshëm i ndarë sipas llojit të instrumentit

INDIKATORËT E RREZIKUT

Në fund të tremujorit të tretë, disa prej indikatorëve të portofolit të borxhit kanë pasur ndryshime lehta në krahasim me tremujorin e dytë, si shihen në tabelën 2.

Tabela 2. Indikatorët e rrezikut

	2012	2013	TM1 2014	TM2 2014	TM3 2014
Borxhi i përgjithshëm/BPV⁶	8.44%	9.1%	9.2%	10.25%	10.18%
<i>Borxhi Ndërkombëtar</i>	6.93%	6.17%	5.76%	5.97%	5.77%
<i>Borxhi i Brendshëm</i>	1.51%	2.91%	3.44%	4.28%	4.23%
Koha mesatare deri në maturim për borxhin e përgjithshëm (vite)	11.51	9.24	8.48	4.78*	5.47
<i>Borxhi Ndërkombëtar (vite)</i>	14	13.42	13.28	7.91*	7.99
<i>Borxhi i Brendshëm (muaj)</i>	1.53	4.28	5.77	6.68	7.44
% e Borxhit të Përgjithshëm	100%	100%	100%	100%	100%
<i>Borxhi Ndërkombëtar</i>	82.12%	67.98%	62.62%	57.52%	57.66%
<i>Borxhi i Brendshëm</i>	17.88%	32.02%	37.38%	42.48%	42.34%

⁶ Përfshin edhe Garancitë

* Ndryshim në Metodologji – Llogaritja e mëparshme është bërë duke marrë për bazë datën e pagesës së kështit të fundit. Kurse tani e tutje llogaritja bëhet duke marrë për bazë datat aktuale të pagesës së secilit kësht.